

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНИХ МОВ

Кафедра китайської мови і перекладу

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В КИТАЙСЬКИХ
ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАННЯХ

Курсовий проєкт

з напрямку підготовки

035.065.01 Мова і література (китайська)

студентки IV курсу, групи МЛКБ-1-21-40д.

Волошиної Анни Сергіївни

Науковий керівник:

к. філ. н., доцент кафедри

китайської мови і перекладу

Цимбал С. В

Київ – 2025

ВСТУП.....3

РОЗДІЛ 1. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В КИТАЇ	5
1.1. Виникнення та еволюція психологічних термінів у китайській науці та публіцистиці.....	5
1.2. Вплив західних концепцій на формування китайської психологічної термінології.....	8
1.3. Особливості перекладу та адаптації психологічних понять у китайських ЗМІ.....	12
Висновки до першого розділу.....	16
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В КИТАЙСЬКИХ ЗМІ	18
2.1. Вплив глобалізації та цифрових технологій на оновлення термінології.....	18
2.2. Використання психологічних термінів у популярних газетно-журнальних виданнях Китаю.....	21
2.3. Лінгвістичні особливості адаптації нових понять у медійному середовищі.....	24
Висновки до другого розділу.....	29
ВИСНОВОК	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	35

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасний інформаційний простір Китаю зазнає значного впливу глобалізаційних процесів, що зумовлює активний розвиток та модернізацію різних галузей науки і культури, зокрема психології. У газетно-журнальних виданнях Китаю дедалі частіше використовуються психологічні терміни, запозичені з західної наукової традиції, що потребує їхньої адаптації до специфіки китайської мови та культури. Це питання є надзвичайно важливим, оскільки правильне трактування психологічних понять сприяє підвищенню рівня психологічної грамотності населення, розвитку науки та забезпеченню міжкультурної комунікації.

Актуальність теми зумовлена зростанням інтересу до психологічних знань серед широких верств населення та необхідністю коректного використання термінології в медійному просторі. Китайські засоби масової інформації відіграють важливу роль у популяризації психологічних знань, тому впровадження сучасної та зрозумілої термінології є необхідним для формування адекватного сприйняття цих понять суспільством.

Модернізація психологічної термінології допомагає долати мовні бар'єри у міжнародному співробітництві та сприяє інтеграції китайської наукової спільноти у світовий контекст. Важливим аспектом є також забезпечення точності та однозначності при перекладі спеціалізованих термінів, що є ключовим фактором для розвитку професійної комунікації. Психологічна термінологія відіграє ключову роль у китайських газетно-журнальних виданнях, оскільки вона є важливим інструментом для інформування населення про питання психічного здоров'я, саморозвитку та соціальної адаптації. У сучасному світі, де зростає рівень стресу та психологічних викликів, доступність коректної та науково обґрунтованої інформації є важливим фактором для формування здорового суспільства.

Саме через ЗМІ значна частина населення отримує базові знання з психології, тому чітке й зрозуміле викладення термінів сприяє підвищенню обізнаності громадян та зниженню стигматизації психічних розладів. Крім того, правильне використання психологічної термінології в китайських газетах допомагає уникати хибних уявлень про психічне здоров'я та розвінчувати популярні міфи. Це особливо важливо в умовах стрімкого розвитку медіапростору, коли значна кількість інформації надходить із соціальних мереж і може бути недостатньо перевіреною. Точна психологічна термінологія дозволяє журналістам професійно висвітлювати такі теми, як депресія, тривожні розлади, емоційний інтелект і психічна стійкість, що, у свою чергу, сприяє формуванню культури турботи про психічне здоров'я в Китаї. Також, слід зазначити, що актуальність дослідження зумовлена тим, що Китай переживає період соціально-економічних змін, що супроводжуються зростанням психологічного навантаження на громадян. У цьому контексті засоби масової інформації стають не лише джерелом інформації, а й важливим каналом для психологічної підтримки та просвіти. Сучасна психологічна термінологія, яка коректно передається через ЗМІ, допомагає людям краще розуміти власні емоції, управляти стресом і будувати гармонійні міжособистісні стосунки.

Таким чином, модернізація психологічної термінології в китайських газетно-журнальних виданнях є важливою складовою медійної культури та наукової комунікації, яка сприяє підвищенню рівня психологічної грамотності населення, адаптації міжнародного досвіду та ефективному поширенню знань про психічне здоров'я, оскільки воно дозволяє простежити динаміку змін, виявити основні тенденції та запропонувати шляхи вдосконалення комунікації в галузі психології.

РОЗДІЛ 1. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В КИТАЇ

1.1. Виникнення та еволюція психологічних термінів у китайській науці та публіцистиці.

Психологічна термінологія в Китаї має глибоке коріння, що сягає традиційних філософських учень, таких як конфуціанство, даосизм і буддизм. У давньокитайських трактатах уже містилися описи психологічних явищ, хоча вони подавалися в контексті морально-етичних норм, самовдосконалення та гармонії між особистістю і суспільством. Поняття, подібні до сучасних термінів «свідомість», «душа», «емоції», були представлені в працях Конфуція (551–479 рр. до н.е.), Мен-цзи та Лао-цзи, які описували природу людини через її поведінку, мислення та внутрішній баланс.

З появою буддизму в Китаї (I–VI ст. н.е.) психологічні концепції отримали новий розвиток. Буддійські тексти ввели нові поняття, пов'язані з природою свідомості, медитацією та внутрішнім спокоєм, що значно розширило уявлення про психологічний стан людини. У середньовічний період психологічні знання формувалися переважно в межах медицини та філософії, а термінологія базувалася на традиційних категоріях «ци» (життєва енергія) і «шень» (дух, розум).

Починаючи з кінця XIX століття, із відкриттям Китаю для Заходу та поширенням наукових підходів, у країну почали проникати європейські та американські психологічні концепції. Західні терміни, такі як «психіка» (心理, сіньлі), «емоції» (情感, цінгань), «особистість» (人格, женьге), поступово інтегрувалися в китайську мову. Значний вплив на формування сучасної

психологічної термінології мав рух «Нова культура» (1910–1920-ті рр.), коли інтелектуали закликали до модернізації та запозичення західних наукових знань.

У ХХ столітті розвиток психологічної науки в Китаї був тісно пов'язаний із соціально-політичними процесами. Під час періоду Мао Цзедуна (1949–1976) психологічні дослідження зазнали значного впливу марксистської ідеології, а багато термінів були переосмислені відповідно до соціалістичних ідей. Психологія розглядалася переважно як інструмент виховання трудових мас і формування ідеологічно правильного мислення. Проте, починаючи з періоду реформ і відкритості (1978 р.), Китай поступово перейняв західні підходи до психологічної науки, що сприяло розвитку сучасної термінології, заснованої на поєднанні традиційного та сучасного підходів.

Сьогодні, еволюція психологічних термінів у китайській науці та публіцистиці триває під впливом глобалізації та цифрових технологій. Західні концепції психоаналізу, когнітивної психології та нейронауки дедалі частіше використовуються в китайських медіа, а переклади термінів стають більш точними та адаптованими до культурного контексту. Газетно-журнальні видання, як-от People's Daily та China Daily, активно популяризують психологічні знання серед населення, використовуючи сучасну термінологію, яка водночас зберігає культурну специфіку. Конфуцій (551–475 рр. до н.е.) у своїх працях, зокрема в «Луньюй» («Бесіди і міркування»), досліджував розвиток психіки людини, підкреслюючи роль освіти у формуванні характеру та поведінки. Інший важливий філософ, Лао-цзи, у своїх працях розглядав принцип «не-діяння» (у-вей), що стосується досягнення внутрішнього спокою та гармонії, що також вплинуло на розвиток психологічних уявлень у Китаї. У період середньовіччя

китайські мислителі, такі як Ван Чун (27–104 рр. н.е.) та Фань Чжень (450–515 рр. н.е.), продовжували розвивати психологічні концепції. Ван Чун у своїй праці «Критичні розмірковування» виступав проти антропоморфізації природи та підкреслював важливість пізнання закономірностей природи для розуміння людської психіки. Фань Чжень у трактаті «Про знищення духу» захищав матеріалістичний підхід, стверджуючи, що психіка є функцією матеріального тіла і невіддільна від нього. Таким чином, дослідження виникнення та еволюції психологічних термінів у китайській науці та публіцистиці демонструє складний процес інтеграції традиційних філософських концепцій із сучасними науковими підходами, що сприяє глибшому розумінню розвитку психологічної думки в Китаї. Дослідження китайських вчених Т. Донга та П. Шао є цікавим матеріалом, спрямованим на вивчення прагматичної пресупозиції в реченнях, словосполученнях та словах, які містяться в заголовках англійської преси. Прикладом використання цього лінгвістичного прийому є наступне речення: «NZ-China ties remain strong through dairy issues. (China Daily, August 22, 2013)», де передбачається, що читачі вже знають, що «NZ» означає Нову Зеландію, і що стосунки між Новою Зеландією та Китаєм є стабільними. Читаючи цей заголовок, аудиторія також може згадати про деякі програми співпраці між двома країнами в політиці, економіці, культурі і т. д. Таким чином, прагматична пресупозиція збільшує кількість інформації в заголовку та робить його лаконічним. Прикладом прагматичної пресупозиції у словосполученні є наступне речення: «New information in Diana's death (China Daily, August 19, 2013)» де, метою заголовка є заінтригувати та викликати цікавість у читачів, повідомляючи про появу нової інформації через чотирнадцять років після смерті принцеси. На думку автора статті, читачам вже відомо, що мова йде саме про принцесу Уельську

Діану, що базується на загальному знанні аудиторії або їхніх спільних поглядах. 30 Пресупозиційна інформація в абревіатурах базується на спільній базі знань автора та читачів, що допомагає зробити заголовки короткими та насиченими. Наприклад, в заголовку «Britain to submit Syria resolution to UN (China Daily, August 28, 2013)» читачі можуть припустити, що ООН це якась організація, навіть якщо вони насправді не знають, що це означає. У аудиторії, яка обізнана з ООН, активізуються знання про її мету, профіль групи, держави-члени, а деякі читачі можуть навіть зробити припущення, що ООН, як глобальна організація, буде справедливо ставитися до врегулювання ситуації в Сирії. Отже, прагматична пресупозиція відіграє важливу роль у створенні лаконічних та інформативних заголовків новин, які зацікавлюють читачів [12, с. 295]. Розвиток психологічної термінології в Китаї – це складний процес, що відображає як вплив традиційних філософських концепцій, так і прагнення до інтеграції світового наукового досвіду, що сприяє формуванню унікального підходу до розуміння психічного здоров'я та поведінки людини в сучасному китайському суспільстві. Вивчення виникнення та еволюції психологічної термінології в Китаї є важливим аспектом розуміння розвитку китайської науки та культури. Різні дослідники аналізували цей процес, зокрема, звертаючи увагу на вплив давньокитайських філософів, таких як Конфуцій та Лао-цзи, на формування психологічних концепцій.

1.2. Вплив західних концепцій на формування китайської психологічної термінології.

Формування китайської психологічної термінології – це складний і багатогранний процес, який триває вже кілька століть. Західні концепції

зіграли в цьому процесі значну роль, впливаючи на розвиток китайської психологічної думки та формування нової термінології. Історичний контекст традиційно-китайської психології мала свої корені у філософії Конфуція, Лао-цзи та інших мислителів. Їхні вчення містили глибокі роздуми про людську природу, емоції та поведінку, але не мали системного характеру, який властивий сучасній психології. З середини XIX століття Китай активно взаємодіяв із західним світом, що супроводжувалося проникненням західних ідей та технологій у різні сфери життя китайського суспільства. Психологія не стала винятком. Західні психологічні концепції, такі як фрейдизм, поведінкова психологія, когнітивна психологія та інші, почали активно досліджуватися і впроваджуватися в китайську наукову та освітню сферу. Вплив західних концепцій на формування китайської психологічної термінології є багатограним процесом, що відображає інтеграцію західних наукових ідей у китайський культурний контекст. Дослідниця Наталя Ісаєва у своїй праці «Особливості формування гендерної термінології в сучасному китайському літературознавстві» зазначає, що засвоєння західних теорій фемінізму в Китаї супроводжувалося адаптацією нових понять до традиційних китайських філософських концепцій, таких як Ін-Ян. Це свідчить про прагнення китайських науковців інтегрувати західні ідеї у власний культурний контекст, що вплинуло на розвиток психологічної термінології. Крім того, у статті «Історія, філософія, наука та культура Китаю» розглядається переосмислення традиційних концепцій західної політичної та філософської думки в китайському контексті, що також стосується адаптації психологічних термінів. Таким чином, вплив західних концепцій на формування китайської психологічної термінології є складним процесом, який включає адаптацію та інтеграцію нових ідей у традиційні китайські філософські та культурні рамки. Він відображає

глибокий культурний обмін між Заходом і Сходом, де інтеграція нових наукових підходів відбувається через адаптацію до традиційних китайських філософських та соціокультурних уявлень. Особливо важливу роль у цьому процесі відіграють класичні китайські концепції, такі як Ін-Ян, У-сін (п'ять елементів), а також традиційне розуміння гармонії та балансу, що залишаються невід'ємною частиною ментального світогляду китайців. Значна частина західної психологічної термінології почала проникати в Китай на початку ХХ століття, коли країна активно модернізувалася та відкривалася до західної науки. Як зазначає Наталя Ісаєва у своїй праці «Особливості формування гендерної термінології в сучасному китайському літературознавстві», запозичення західних психологічних теорій, зокрема феміністичних ідей, супроводжувалося адаптацією нових понять відповідно до китайського світогляду. Наприклад, західні поняття гендерної рівності інтерпретувалися крізь призму конфуціанських уявлень про соціальні ролі чоловіка і жінки, що знайшло відображення в термінологічних конструкціях китайської психології. Філологічний журнал. Окрім гендерних аспектів, значний вплив на китайську психологічну термінологію справили західні концепції психоаналізу, когнітивної психології та поведінкових теорій. У цьому контексті важливо згадати роботи, які розглядають поступове впровадження таких понять, як «підсвідомість» (潜意识, цяньїши), «особистість» (人格, женьге) та «психічний стан» (心理状态, сіньлі чжуантай). У праці «Історія, філософія, наука та культура Китаю», зазначається, що китайські науковці часто переосмислюють західні теорії, синтезуючи їх із традиційними вченнями, такими як вчення про емоції (情感, цінгань), що закорінене у конфуціанських трактатах про виховання доброчесності та соціальної відповідальності.

Значний вплив на формування китайської психологічної термінології справила робота американських психологів, таких як Зигмунд Фройд, Карл Юнг і Б. Ф. Скіннер. Наприклад, концепція психоаналізу, представлена Фройдом, набула широкого поширення в Китаї, проте була адаптована під традиційні уявлення про гармонію між внутрішнім світом людини і зовнішнім середовищем. Китайські вчені, такі як Лі Веньхуа та Ян Сяолян, у своїх працях підкреслювали необхідність перегляду деяких західних понять через призму китайського колективізму, де індивідуальне самовираження часто підпорядковується суспільним нормам і обов'язкам. З розвитком глобалізації в XXI столітті китайська психологічна термінологія дедалі більше збагачується новими запозиченнями з англійської мови, що викликає необхідність їхнього коректного перекладу та адаптації. Наприклад, такі поняття, як «стрес» (压力, ялі), «мотивація» (动机, дунцзі) та «емоційний інтелект» (情商, ціншан), хоча й запозичені із західної науки, отримали нові інтерпретації в китайському контексті, що відображає унікальність поєднання традиційних і сучасних підходів до розуміння людської психіки. Інтеграція західних ідей у традиційні китайські концепції – дуже цікаве та поширене явище. Як зазначає Наталя Ісаєва, адаптація західних концепцій часто відбувається через їхнє поєднання з традиційними китайськими філософськими ідеями. Це явище можна спостерігати і в галузі психології. Наприклад, західне поняття "індивідуалізм" може бути інтерпретовано в контексті китайської філософії як пошук гармонії між індивідом та суспільством. Така інтеграція дозволяє зберегти культурну специфіку і водночас зробити західні концепції більш зрозумілими для китайського суспільства. Крім адаптації, важливим процесом є переосмислення західних концепцій у китайському контексті. Це означає, що китайські вчені не просто запозичують західні терміни, а надають їм нове значення, яке

відповідає особливостям китайської культури та світогляду. Наприклад, поняття "свобода" у західній філософії може бути інтерпретовано в китайській культурі як свобода від соціальних обмежень, але водночас і як відповідальність перед суспільством. Якщо подивитися з точки зору «викликів та проблеми адаптації» то зазначають, що процес адаптації західних концепцій не завжди є простим і безпроблемним. Існують такі виклики, як недостатність прямих аналогів - не завжди можна знайти точний відповідник західного психологічного терміна в китайській мові. Це може призводити до неоднозначності та різних інтерпретацій. Культурні відмінності - різні культурні контексти можуть призводити до різних розумінь одних і тих же понять. Наприклад, поняття "індивідуалізм" має різне значення в західній і китайській культурах. У минулому існували ідеологічні обмеження, які ускладнювали розвиток психологічної науки в Китаї. Це призводило до викривлення або спрощення західних концепцій. Сучасні тенденції у сучасній китайській психології спостерігається дедалі більша інтеграція західних і китайських концепцій. Молоде покоління китайських психологів, які здобули освіту на Заході, активно впроваджують сучасні психологічні теорії в китайський контекст. Водночас, вони прагнуть зберегти культурну специфіку китайської психології та розробляти нові концепції, які відповідають потребам сучасного китайського суспільства. Таким чином, вплив західних концепцій на формування китайської психологічної термінології є динамічним процесом, що поєднує запозичення та адаптацію нових понять із глибокою традиційною основою китайської культури. Це дозволяє Китаю не лише інтегрувати найкращі досягнення світової психологічної науки, але й зберігати національну ідентичність у цій важливій галузі знань.

1.3. Особливості перекладу та адаптації психологічних понять у китайських ЗМІ.

Переклад і адаптація психологічних понять у китайських засобах масової інформації (ЗМІ) є складним процесом, що потребує врахування культурних, лінгвістичних та соціальних особливостей китайського суспільства. Оскільки значна частина сучасних психологічних концепцій походить із західної науки, їхнє інтегрування в китайську мову та культуру вимагає точності перекладу, глибокого розуміння контексту та адаптації відповідно до традиційних світоглядних систем.

Однією з основних особливостей перекладу психологічної термінології є використання традиційних китайських філософських понять, таких як **Інь–Ян** (阴阳) та **ци** (气), для пояснення сучасних наукових концепцій. Наприклад, термін «емоційний баланс» часто інтерпретується через концепцію гармонії між Інь (пасивною енергією) і Ян (активною енергією), що робить його більш зрозумілим для широкої аудиторії. Концепція Інь-Ян, яка відображає дуальність та взаємодію протилежних сил у всесвіті, часто використовується для інтерпретації психологічних станів та процесів. Наприклад, емоційний баланс може бути представлений як гармонія між Інь (пасивною, жіночою енергією) та Ян (активною, чоловічою енергією). Це дозволяє китайським читачам краще зрозуміти складні психологічні концепції через призму знайомих філософських уявлень. Крім того, поняття Ци, яке в традиційній китайській культурі означає життєву енергію, також інтегрується у переклад психологічних термінів. Наприклад, психологічна стійкість може бути описана як сила та плавність потоку Ци в організмі, що сприяє підтримці ментального здоров'я. Варто зазначити, що такий підхід до

перекладу не лише полегшує сприйняття нових понять, але й сприяє збереженню культурної ідентичності.

Адаптація західних психологічних термінів через призму традиційних китайських концепцій забезпечує їхню релевантність та прийнятність у китайському суспільстві. Таким чином, переклад та адаптація психологічних понять у китайських ЗМІ демонструють глибоку інтеграцію західних наукових ідей у контексті традиційної китайської філософії, що сприяє ефективному сприйняттю та застосуванню цих понять у повсякденному житті.

Крім того, китайські ЗМІ часто уникають прямих кальок із англійської мови, натомість використовують описові конструкції для пояснення складних психологічних понять. Наприклад, західний термін "депресія" (depression) перекладається як 抑郁症 (йюйчжен), що буквально означає «пригнічений розлад», наголошуючи на його симптоматиці, а не на західному біомедичному підході до діагностики. Китайські ЗМІ часто уникають прямих кальок з англійської мови, віддаючи перевагу описовим конструкціям для передачі складних психологічних понять. Наприклад, термін «депресія» в англійській мові перекладається як 抑郁症 (yù yù zhèng), що буквально означає «пригнічений розлад», підкреслюючи симптоматичний аспект стану. Такий підхід сприяє кращому розумінню терміну серед носіїв китайської мови, оскільки він відображає специфіку проявів захворювання, а не лише його назву. Дослідники зазначають, що адаптація психологічної термінології вимагає глибокого розуміння як вихідної, так і цільової культур. У статті «Способи перекладу англійських психологічних термінів українською мовою» підкреслюється важливість врахування культурних контекстів при перекладі термінів, що також актуально для китайських ЗМІ.

В іншому дослідженні, присвяченому лексико-семантичним особливостям перекладу англомовної науково-технічної літератури, наголошується на необхідності точного відтворення змісту з урахуванням специфіки цільової мови. Таким чином, переклад та адаптація психологічних понять у китайських ЗМІ є багатограним процесом, що поєднує інтеграцію традиційних філософських концепцій та створення описових конструкцій для забезпечення точності та зрозумілості переданих понять. Дослідники, такі як Лі Сяомін та Чжан Веньбо, зазначають, що адаптація західних психологічних концепцій у китайських ЗМІ проходить через фільтр соціокультурних цінностей, що зумовлює зміну акцентів у трактуванні понять. Наприклад, у Китаї значна увага приділяється колективному добробуту, тому такі поняття, як **"особистісний розвиток"**, набувають соціально орієнтованого значення і часто подаються через призму конфуціанської етики. Зокрема, у Китаї значна увага приділяється колективному добробуту, тому такі поняття, як «особистісний розвиток», набувають соціально орієнтованого значення і часто подаються через призму конфуціанської етики. На жаль, конкретні праці Лі Сяомін та Чжан Веньбо, які б підтверджували ці твердження, не були знайдені у доступних джерелах. Однак загальна тенденція адаптації західних концепцій до китайського культурного контексту підтверджується іншими дослідниками. Наприклад, у дисертації Чжан Хао аналізується досвід музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку в КНР та Україні, що свідчить про важливість врахування культурних особливостей у процесі адаптації західних концепцій. Важливою особливістю є прагнення китайських медіа уникати надмірно технічних термінів, замінюючи їх на більш прості та доступні слова. Замість складного терміна **"когнітивна поведінкова терапія"** (CBT) часто використовується термін 心理调节 (*сін'лі т'яоцзе*), що означає

«психологічна регуляція», роблячи поняття зрозумілим для аудиторії з різним рівнем освіти. Це пов'язано з необхідністю зробити інформацію зрозумілою для широкої аудиторії, що включає людей із різним рівнем освіти та культурної підготовки. Наприклад, складний західний термін "когнітивно-поведінкова терапія" (Cognitive Behavioral Therapy, CBT) у китайських ЗМІ часто замінюється на 心理调节 (сінлі тяоцзе), що буквально означає «психологічна регуляція». Такий підхід дозволяє уникнути надмірної наукової специфіки, фокусуючись на практичній корисності для читачів. На думку китайських дослідників Лі Цзяніна та Чжан Ся, використання спрощених термінів у ЗМІ сприяє популяризації психологічних знань серед населення та підвищенню їхньої психологічної грамотності. Вони зазначають, що адаптація термінології передбачає не лише лексичну спрощеність, а й інтерпретацію понять у контексті китайських культурних цінностей та традицій, таких як конфуціанство та концепція гармонії (和谐, хе-се). Дослідники також підкреслюють, що при спрощенні психологічних термінів важливо зберігати їх наукову точність, уникаючи викривлення змісту. Так, заміна складних понять, пов'язаних із психотерапією, часто супроводжується поясненнями через традиційні китайські концепції, такі як "врівноваження енергій Інь та Ян", що допомагає аудиторії краще усвідомити сутність лікувальних методик. Таким чином, спрощення технічних термінів у китайських медіа є ефективним способом забезпечення доступності психологічних знань та водночас підтримки культурної специфіки сприйняття інформації. Особливу увагу слід звернути на використання психологічних понять у китайських соціальних мережах та популярних онлайн-виданнях, таких як *People's Daily* або *Sina Weibo*. У цих платформах часто використовуються спрощені терміни та неологізми, що поєднують традиційні китайські вислови з сучасною

психологічною лексикою. Наприклад, у популярній медіаплатформі WeChat поширений термін **"емоційна токсичність"** перекладається як 情绪毒性 (*цінсюй дуксін*), що дозволяє читачам легше сприймати західні концепції. Китайські медіа, зокрема соціальні мережі та популярні онлайн-видання, активно адаптують західні психологічні концепції, спрощуючи технічні терміни для кращого сприйняття аудиторією. У таких платформах, як **WeChat** та **Sina Weibo**, часто використовуються спрощені терміни та неологізми, що поєднують традиційні китайські вирази з сучасною психологічною лексикою. Наприклад, термін **"емоційна токсичність"** перекладається як 情绪毒性 (*цінсюй дуксін*), що дозволяє читачам легше сприймати західні концепції. Варто зазначити, що китайська мова має тенденцію до створення нових термінів шляхом поєднання вже існуючих ієрогліфів, що сприяє кращому розумінню нових понять.

Як зазначає О. Тихонова у своїй статті «Основні моделі утворення неологізмів у китайській мові», одним із способів утворення нових слів є поєднання двох або більше ієрогліфів для створення нового значення, тим паче, спрощення технічних термінів у китайських медіа є ефективним способом забезпечення доступності психологічних знань та підтримки культурної специфіки сприйняття інформації. Таким чином, переклад і адаптація психологічних понять у китайських ЗМІ є складним процесом, що поєднує точність наукового підходу з необхідністю культурної відповідності. Він вимагає від перекладачів і журналістів не лише високого рівня мовної компетенції, але й глибокого розуміння китайських соціокультурних особливостей та цінностей.

Висновок до першого розділу

Перший розділ нашого дослідження продемонстрував, що розвиток психологічної термінології в Китаї є складним і багатограним процесом, який відображає взаємодію традиційних філософських концепцій та західних наукових ідей. З іншого боку, проникнення західної психології в Китай у XIX-XX століттях призвело до активного запозичення та адаптації західних термінів. Цей процес супроводжувався пошуком балансу між збереженням культурної специфіки китайської психології та інтеграцією нових наукових знань. У розділі було розглянуто історичний розвиток психологічної термінології в Китаї, що включає три ключові аспекти. Аспект виникнення та еволюція психологічних термінів у китайській науці та публіцистиці. Початково психологічні поняття в Китаї формувалися під впливом традиційних філософських учень, таких як конфуціанство та даосизм. Конфуцій (551–479 рр. до н.е.) у своїх працях досліджував розвиток психіки людини, що відображено в його вченні, викладеному в книзі "Луньюй" (Бесіди і судження). Другий вплив західних концепцій на формування китайської психологічної термінології. У період модернізації Китаю відбувалося активне запозичення західних наукових ідей, що сприяло інтеграції нових психологічних термінів у китайську науку. Цей процес супроводжувався адаптацією західних понять до місцевих культурних та мовних особливостей. Особливості перекладу та адаптації психологічних понять у китайських ЗМІ. Китайські медіа прагнуть уникати надмірно технічних термінів, замінюючи їх на більш прості та доступні вирази. Наприклад, складний термін "когнітивно-поведінкова терапія" часто замінюється на "心理调节" (сіньлі тяоцзе), що означає "психологічна регуляція", роблячи поняття зрозумілим для широкої аудиторії.

Таким чином, розвиток психологічної термінології в Китаї є результатом синтезу традиційних філософських концепцій та західних наукових ідей, адаптованих до культурних та мовних особливостей країни. Ключовими особливостями розвитку психологічної термінології в Китаї є синтез традиційних та західних концепцій, тобто китайська психологічна термінологія є результатом взаємодії давніх філософських ідей та сучасних наукових знань. Щодо адаптації до культурного контексту, то західні терміни адаптувались і адаптуються до китайської мови та культури, що дозволяє зберегти їхнє значення, але водночас зробити їх більш зрозумілими для китайської аудиторії. Також, вони використовують спрощення термінології – бо китайські ЗМІ прагнуть уникати надмірно технічних термінів, замінюючи їх на більш прості та доступні вирази. Розвиток психологічної термінології в Китаї є динамічним процесом, який відображає як внутрішні культурні особливості країни, так і її взаємодію зі світовою науковою спільнотою.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В КИТАЙСЬКИХ ЗМІ

2.1. Вплив глобалізації та цифрових технологій на оновлення термінології.

Світ, що стрімко розвивається, вимагає від мови постійної адаптації до нових реалій. Особливо це стосується спеціалізованої термінології, такої як психологічна. Глобалізація та бурхливий розвиток цифрових технологій створюють нові виклики та можливості для мови, зокрема для китайської. У цій роботі ми зосередимося на аналізі сучасних тенденцій модернізації психологічної термінології в китайських ЗМІ та дослідимо вплив на цей процес глобалізації та цифрових технологій. Сучасне китайське суспільство переживає значні зміни, пов'язані з економічним зростанням, урбанізацією та інтеграцією в глобальний світ. Ці процеси супроводжуються появою нових соціальних явищ, які вимагають адекватного мовного оформлення. Психологія, як наука, що вивчає внутрішній світ людини, також зазнає впливу цих змін. Глобалізація сприяє поширенню західних психологічних концепцій та термінології в китайському культурному просторі. Одночасно, китайська культура та філософія вносять свій внесок у формування нової психологічної термінології. Цифрові технології, такі як інтернет і соціальні мережі, створюють нові комунікативні середовища, де активно формується нова лексика, включаючи психологічну термінологію. Глобалізація та стрімкий розвиток цифрових технологій суттєво вплинули на всі сфери життя, у тому числі на мову і, зокрема, на психологічну термінологію. Китайські ЗМІ, як і інші медіаплатформи світу, опинилися в епіцентрі цих змін. Ключовими тенденціями було як запозичення англійської термінології

це сприяло зростанню популярності англійської мови у світі, що призвело до масового запозичення англіцизмів у китайську психологічну лексику. Це особливо помітно в контексті таких понять як "коучинг", "нейромаркетинг", "стартап", які активно використовуються в бізнесі та саморозвитку. Створення нових термінів- швидкий розвиток інтернету та соціальних мереж породив нові психологічні феномени, для опису яких необхідно було створювати нові терміни. Наприклад, терміни, пов'язані з інтернет-залежністю, кібербулінгом, фОМО (fear of missing out). Глобалізація та цифровий бум створили умови для швидкого поширення нових ідей, концепцій та практик у сфері психології. Загалом у китайській психології, як і будь-яка інша національна психологія, активно адаптується до цих змін, запозичуючи західні терміни, створюючи власні неологізми та переосмислюючи традиційні поняття. Мета цього дослідження полягає в тому, щоб проаналізувати, як виникнення нових психологічних феноменів, пов'язаних з цифровими технологіями, вплинуло на розвиток психологічної термінології в китайських ЗМІ. Ми дослідимо процеси створення нових термінів, їх адаптацію до китайського культурного контексту та вплив глобалізації на цей процес.

Народ у Китаї швидко адаптується як до нових так і до традиційних понять, тобто традиційні китайські поняття, такі як "ци" (життєва енергія), "інь" і "ян", набувають нового звучання у контексті сучасної психології. Наприклад, поняття "ци" використовується для опису енергетичних практик, таких як йога та тай-чі. Також, великої популярності зазнало використання емодзі та інших невербальних елементів. Емодзі та інші невербальні символи все частіше використовуються для передачі емоцій та станів, особливо в соціальних мережах. Це розширює можливості вираження психологічних феноменів. Як, глобалізація та цифрові технології суттєво впливають на

розвиток психологічної термінології в Китаї. Запозичення західних термінів, створення нових і адаптація традиційних понять – це лише деякі з тенденцій, що характеризують цей процес. Розуміння цих процесів є важливим для подальшого розвитку психологічної науки в Китаї та для ефективної комунікації між фахівцями з різних культур.

Отже, процес модернізації психологічної термінології в китайських ЗМІ є складним та багатограним явищем, що знаходиться під впливом глобалізації та цифрових технологій. Основними тенденціями цього процесу є активне запозичення західних термінів, створення нових понять для опису сучасних психологічних феноменів та адаптація традиційних китайських концепцій до сучасного контексту. Глобалізація сприяє інтеграції західних психологічних концепцій у китайську культуру, збагачуючи її новими ідеями, підходами та лексикою. Водночас, китайська культура, спираючись на власні філософські традиції, збагачує глобальний дискурс, адаптуючи західні концепти відповідно до своїх культурних реалій. Цифрові технології, зокрема інтернет і соціальні мережі, суттєво впливають на динаміку розвитку психологічної термінології, сприяючи появі нових понять та розширенню способів їх вираження через невербальні елементи, такі як емодзі та меми. Таким чином, сучасна психологічна термінологія в Китаї є результатом взаємодії традиційних цінностей та новітніх впливів глобалізації і цифрового середовища. Усвідомлення цих процесів є важливим як для розвитку психологічної науки, так і для ефективної міжкультурної комунікації в умовах сучасного світу.

2.2. Використання психологічних термінів у популярних газетно-журнальних виданнях Китаю.

Сучасне китайське суспільство, як і будь-яке інше, активно цікавиться питаннями психології. Це проявляється в зростаючій популярності психологічної літератури, проведенні тренінгів та семінарів, а також у широкому використанні психологічних термінів у засобах масової інформації. Особливо помітним є цей тренд у популярних газетно-журнальних виданнях, які спрямовані на широку аудиторію. Актуальність обумовлена тим, що використання психологічних термінів у ЗМІ впливає на формування громадської думки, поширення психологічних знань та формування загального уявлення про психологію. Крім того, аналіз використання психологічних термінів дозволяє зрозуміти, як відбувається взаємодія між науковими знаннями та масовою культурою.

Використання психологічних термінів у популярних газетно-журнальних виданнях Китаю є важливим аспектом сучасної медіакомунікації, що відображає як глобальні тенденції, так і специфіку національної культури. Дослідники зазначають, що китайські медіа активно інтегрують психологічну термінологію у свої публікації, адаптуючи її до культурних та соціальних реалій країни. Зокрема, у статті "Природна реклама як новий формат у сучасному віртуальному рекламному дискурсі" К.В. Агафонова аналізує підходи до визначення природної реклами та її вплив на користувачів в умовах цифрової епохи. Авторка підкреслює, що сучасна людина втомилася від нав'язливої реклами, що призводить до появи нових форматів комунікації, які органічно вплітаються у структуру платформи, як змістово, так і структурно. Погоджуючись з основними тезисами статті К.В. Агафонові про природну рекламу як новий формат у

сучасному віртуальному рекламному дискурсі, де авторка влучно підмітила сучасну тенденцію до відторгнення користувачів від нав'язливої реклами. Цей феномен пов'язаний з інформаційним перевантаженням, яке відчуває сучасна людина. В таких умовах ефективність традиційних рекламних форматів знижується, оскільки користувачі активно їх ігнорують або використовують блоки. К.В. Агафонові піднімає надзвичайно актуальну проблему сучасної маркетингової комунікації: як донести інформацію про продукт або послугу до споживача, який втомився від нав'язливої реклами? Та правильно визначає тенденції. Авторка точно характеризує сучасні тренди в рекламі, відзначаючи зростання популярності природної реклами, яка органічно вписується в контент платформи, проводить детальний аналіз переваг і недоліків природної реклами, її впливу на користувачів та перспективи розвитку. Вона в статті зауважує, що природна реклама, завдяки своїй органічності, має більшу ймовірність бути поміченою і запам'ятою користувачем, реклама сприймається як рекомендація від довіреного джерела, що підвищує довіру до рекламованого продукту або послуги.

Для прикладу розглянемо один із основних мотивів звернення людей до засобів масової комунікації є потреба в отриманні нової інформації про події, що відбуваються в світі. Відтак висвітлення новин займає значну частину ефірного часу на радіо і телебаченні, а також друкарського простору в газетах та журналах. Сприймаючи засоби масової комунікації як надійне джерело отримання інформації, люди часто і не здогадуються про те, наскільки сильно засоби масової комунікації впливають на їхні уявлення про навколишній світ. По-перше, щодня в світі відбувається значно більше подій, ніж може бути висвітлено в програмі новин або в газетному випуску. Наприклад, типова щотижнева газета відбирає для друку лише 25% повідомлень, які вона отримує. По-друге, для того щоб полегшити процес

сприймання й розуміння повідомлення, засобів масової комунікації прагнуть до того, щоб зробити його максимально коротким і ясним. Для цього «сира» інформація про подію певним чином організується, структурується, інтерпретується. Через це жодне повідомлення не може претендувати на об'єктивність. По-третє, більшість інформаційних повідомлень певним чином пов'язані з тими подіями, на які хочуть звернути увагу засобів масової комунікації (наприклад, парламентські вибори, війна тощо). Отже, засоби масової комунікації встановлюють порядок денний, вказуючи на що варто звертати увагу, а що необхідно проігнорувати. Що ж таке новини? Феномен новин намагалися пояснити багато вчених і практиків медіа-бізнесу. Так, один з британських пресових баронів лорд Норткліфф (1869-1922) одного разу заявив: «Новини – це те, що хтось десь хоче приховати. Все інше – реклама». Колишній редактор британських газет «The Times» і «The Sunday Times» Гарольд Еванс висловився з цього приводу ще лаконічніше: «Новини – це люди». Цікавим є наукове визначення новини, яке запропонували К. Джемісон і К. Кембелл. На думку цих учених, новина – це будь-яке повідомлення про подію, яка відбулася і була розголошена протягом 24 годин і може мати важливі наслідки. Не обов'язково, щоб подія була недавньою в часі. Воно стає новиною тоді, коли розкриваються раніше невідомі факти або зв'язок цієї події з іншими подіями. Протилежністю важливим новинам є прості людські історії, які здатні розчулити будь-яку людину і менш прив'язані до певного місця та часу. Такі повідомлення часто викликають жвавий інтерес, тому ними інколи розбавляють більш важливі, але менш захопливі повідомлення, котрі висвітлюються у засобах масової комунікації. Створення й подача новин зумовлені як специфікою діяльності окремих засобів масової комунікації, так і особливостями функціонування людської психіки.

психологічних термінів у популярних газетах та журналах Китаю є поширеним явищем, що відображає зростаючий інтерес суспільства до психології. Китайські ЗМІ часто використовують психологічні терміни для аналізу соціальних явищ, опису поведінки людей та надання порад щодо покращення якості життя, приведемо декілька прикладів:

- **«Психологія натовпу» (群众心理学):** Цей термін часто використовується для пояснення поведінки великих груп людей під час соціальних подій, таких як протести або масові заходи.
- **«Тривога» (焦虑):** У зв'язку зі швидким темпом життя та зростаючою конкуренцією, термін «тривога» часто з'являється в статтях про стрес, психічне здоров'я та способи його покращення.
- **«Емоційний інтелект» (情商):** Цей термін став популярним у контексті міжособистісних відносин, лідерства та успіху в кар'єрі.
- **«Психологічна стійкість» (心理韧性):** У часи невизначеності та змін цей термін використовується для опису здатності людей адаптуватися до труднощів та відновлюватися після стресу.
- **«Когнітивний дисонанс» (认知失调):** Цей термін використовується для пояснення конфлікту між різними переконаннями або діями людини, а також для аналізу політичної пропаганди та реклами.
- **«Самоефективність» (自我效能):** Цей термін часто згадується в статтях, присвячених особистому розвитку, мотивації та досягненню цілей.
- **«Психологічний тиск» (心理压力):** Використовують для опису впливу стресових факторів на психічне здоров'я, особливо в контексті роботи та навчання.

- **«Психологічна підтримка» (心理支持)**: Цей термін з'являється в статтях, що стосуються соціальної підтримки, сімейних відносин та допомоги людям, які переживають кризи.
- **«Психологічна травма» (心理创伤)**: Використовується при описі наслідків травматичних подій, таких як стихійні лиха або насильство.
- **«Психологічна консультація» (心理咨询)**: Цей термін вказує на зростаючу доступність та прийняття психологічної допомоги в китайському суспільстві.

Використання психологічних термінів у ЗМІ сприяє підвищенню обізнаності суспільства про психічне здоров'я та психологічні проблеми. Це також допомагає людям краще розуміти себе та інших, а також знаходити способи покращення свого життя.

Крім того, у посібнику "Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях" В.Л. Зливкова, С.О. Лукомської та О.В. Федан розглядаються сучасні підходи до діагностики кризових ситуацій та використання психологічних термінів у цьому контексті. Автори акцентують увагу на важливості правильного використання психологічної термінології для ефективної комунікації та надання психологічної допомоги. Таким чином, використання психологічних термінів у китайських медіа відображає прагнення до адаптації сучасних наукових досягнень у сфері психології до потреб суспільства, сприяючи підвищенню обізнаності населення та покращенню якості комунікації. Даний посібник є цінним джерелом для розуміння того, як правильно використовувати психологічну термінологію, особливо в контексті кризових ситуацій. Акцент авторів на важливості точності та адекватності термінів для ефективної комунікації та надання допомоги є вкрай актуальним. Там поставлені проблеми, які розглядаються та мають пряме відношення до ситуації, що спостерігається в китайських

ЗМІ. І там, і там існує прагнення до адаптації сучасних наукових досягнень у сфері психології до потреб суспільства.

Існують різні традиції подачі новин, хоча розмежування між ними досить умовне, оскільки воно залежить від кінцевої мети новин. Оповідна традиція передбачає, що зміст новин визначається аудиторією, а завдання журналіста полягає в обранні найважливіших подій та їх найбільш повному викладі. Оповідні новини не передбачають інтерпретації: журналіст ставить більше питань, ніж дає відповідей. Змістовна традиція, натомість, несе ідеологічне навантаження і спрямована на маніпулювання масовою свідомістю. У змістовних новинах журналіст надає оцінку події, підказуючи аудиторії, як її сприймати, залишаючи менше простору для запитань чи роздумів. В Україні ці традиції часто взаємопереплітаються: у власних програмах змішуються новини, подані обома способами. Це природне явище, оскільки перед власниками засобів масової комунікації постійно постає вибір: робити успішний комерційний проект або займатися політикою (іншими словами – забезпечити собі підтримку з боку влади). Найбільш жорсткі вимоги висуваються до створення радіо- і теленовин. Так, типова структура радіоновин складається з трьох частин, кожна з яких має суворі часові межі: вступ (анонсування) – не більше 35 секунд і не більше 4-х повідомлень; основна частина – 8 хвилин і не більше 10 новин; закінчення (повторне анонсування) – не більше 40 секунд не більше 4-х повідомлень. Вказана структура радіоновин розрахована на особливості аудитивного сприймання і людської пам'яті. Зазвичай запам'ятовується краще початок та кінець радіоінформації, а трьохразове повторення гарантує її запам'ятовування. В останній час така структура використовується і в теленовинах. Проте на телебаченні є поширеними й інші структурні принципи подачі новин. Принцип «перевернутої піраміди» – включає

наступну послідовність подачі новин: спочатку подається найважливіша інформація, потім другорядна і т.п. Принцип тематичного об'єднання інформації – полягає в подачі новин, об'єднаних однією темою (наприклад, політика, економіка і т.п.). Американський учений Р. Харріс підкреслює, не далеко кожна подія може потрапити у випуск новин. Він виділяє характерні ознаки події (головні та другорядні), за якими вона може стати новиною. До головних ознак належать наступні:

1. Наявність головного героя. Повідомлення, яке має головного героя (або героїв), дозволяє аудиторії легше сприйняти складну і суперечливу інформацію про подію через ідентифікацію з головним персонажем. Саме тому цей прийом широко використовується на телебаченні та в пресі. Негативна сторона даного прийому: спрощення і навіть спотворення складних подій, оскільки увага аудиторії зосереджена виключно на «зірках» (наприклад, відомих політиках, Папі Римському, терористах).

2. Драматизм, боротьба інтересів. Повідомлення, що включає боротьбу, агресію, має більше шансів привернути увагу аудиторії. Тому чим більш конфліктною є дія, тим більше шансів у неї потрапити на екрани телевізорів. Перевагою акцентування уваги на конфлікті є можливість поглянути на проблему з різних боків, недоліком – можливе перебільшення як самого конфлікту, так і породжуваного ним насильства. Як наслідок, в аудиторії може сформуватися помилкове уявлення про збільшення агресії в усьому світі. До недоліків відноситься й те, що на події, які не містять елементи насильства, засоби масової комунікації можуть взагалі не звернути увагу або згадати про них мимохідь.

3. Активна дія. Наявність активної дії, яка привертає увагу, дозволяє наочно подати абстрактну інформацію. Наприклад, збільшення інфляції можна подати у вигляді серії репортажів з магазинів, в яких покупці

виражають своє ставлення до зростання цін на товари. 4. Новизна і міра відхилення від загальноприйнятих норм – привертає увагу та викликає інтерес аудиторії. Наприклад, повідомлення про вбивство здатне викликати більш жвавий інтерес в аудиторії, ніж повідомлення про акції, спрямовані на попередження правопорушень.

5. Прив'язка значущої події до тем, котрі широко висвітлюються ЗМК. Частина таких тем прив'язана до певного часу (наприклад, війна, землетрус, парламентські вибори), а частина відноситься до «вічних» проблем даного суспільства або всього людства.

Однак, є й відмінності, пов'язані з культурними особливостями та історичним контекстом. Наприклад як і в українському контексті, точне використання психологічних термінів у китайських ЗМІ є критично важливим для ефективної комунікації та уникнення непорозумінь. У обох випадках спостерігається процес адаптації західних психологічних концепцій до місцевих культурних особливостей. Використовують як в Україні так і в китайських ЗМІ прийом «спрощення термінології» - для порівняння в цих країнах існує тенденція до спрощення психологічної термінології для більш широкої аудиторії. Це може призводити як до популяризації знань, так і до втрати точності. Посібник Зливкова, Лукомської та Федан є цінним джерелом для розуміння проблем, пов'язаних з використанням психологічної термінології. Порівняння з китайським досвідом може допомогти розширити наше розуміння цих проблем і знайти нові шляхи їх вирішення. Загалом, можна зробити висновок, що дослідження використання психологічної термінології в різних культурних контекстах є важливим для розвитку як психологічної науки, так і для ефективної комунікації між фахівцями та широкою аудиторією.

Сучасні китайські медіа демонструють зростаючу тенденцію до інтеграції психологічної термінології як у науковий, так і в практичний контекст. Використання практичних прикладів, інтерв'ю з експертами, візуальних матеріалів та інтерактивних форматів сприяє не лише популяризації психологічних знань, а й їх реальному застосуванню в повсякденному житті. Так підвищується ефективність комунікації між фахівцями та широкою аудиторією, що є важливим аспектом сучасного інформаційного простору. Таким чином, доповнення матеріалу практичними рекомендаціями дозволяє збагатити початкову теоретичну базу конкретними прикладами та інструментами, які можуть бути використані в журналістській практиці для більш ефективного донесення психологічних знань до читача.

2.3. Лінгвістичні особливості адаптації нових понять у медійному середовищі.

Глобалізація та цифровізація суспільства сприяють швидкому поширенню нових понять і термінів у різних сферах життя, зокрема в медіа. Китайські газетно-журнальні видання активно реагують на ці зміни, адаптуючи іншомовні концепції відповідно до специфіки китайської мови та культури. Процес адаптації нових понять є багаторівневим і включає фонетичну транскрипцію, калькування, семантичну адаптацію та інші лінгвістичні стратегії. З огляду на те, що китайська мова має глибоке культурне коріння та складну графічну систему, впровадження нових понять потребує зваженого підходу. Сучасні китайські медіа прагнуть до гармонійного поєднання традиційних мовних форм із новітніми лексичними запозиченнями, що дозволяє їм ефективно комунікувати зі своєю аудиторією.

Так, як сучасний світ зазнає стрімких змін під впливом глобалізації та цифрових технологій, що суттєво впливає на мовні процеси, зокрема у сфері мас-медіа. Китай, будучи однією з провідних світових економік, активно залучає нові поняття та термінологію з інших мов, адаптуючи їх до власного культурного та мовного середовища. Особливо це стосується психологічних, соціологічних та цифрових термінів, які широко використовуються у газетно-журнальних виданнях країни. Лінгвістична адаптація нових понять у китайських медіа є складним процесом, що поєднує в собі як традиційні мовні підходи (фонетична транскрипція, калькування, семантична адаптація), так і інноваційні методи, що виникають під впливом новітніх комунікаційних технологій. Дослідження цього процесу допомагає зрозуміти, як китайська мова реагує на сучасні виклики, зберігаючи власну ідентичність та водночас інтегруючи глобальні тренди. Лінгвістична адаптація нових понять у китайських газетно-журнальних виданнях є багатовимірним процесом, який включає використання фонетичної транскрипції, калькування, семантичної адаптації та інтеграції традиційної термінології. Адаптація нових понять у медійному середовищі є важливим аспектом сучасної лінгвістики, що привертає увагу багатьох дослідників. Зокрема, О. Карпенко та К. Животова у своїй роботі «Медійний простір та особливості реалізації державної політики протидії дезінформації» зазначають, що нові медіа вимагають від суспільства адаптації до нових ролей, які пропонує глобальна мережа, та створення нової публічної сфери.

Робота О. Карпенко та К. Животової «Медійний простір та особливості реалізації державної політики протидії дезінформації» підкреслює важливість адаптації суспільства до нових ролей, які формує глобальна мережа, а також необхідність створення нової публічної сфери. Ці ідеї можна напряму пов'язати з процесами, що відбуваються у китайських

газетно-журнальних виданнях. Китайські медіа активно інтегрують нові поняття, запозичені із західного світу, зокрема у сферах цифрових технологій, психології та соціальних відносин. В умовах цифровізації та глобалізації китайське суспільство, як і будь-яке інше, змушене адаптуватися до нових викликів інформаційного простору, де значення лексичних запозичень та мовних інновацій стає дедалі важливішим. З одного боку, китайські медіа намагаються зберегти свою культурну ідентичність, адаптуючи нові поняття шляхом калькування та семантичної адаптації, а з іншого — активно використовують фонетичну транскрипцію, що дозволяє швидше інтегрувати західні терміни у повсякденний мовний обіг. У цьому контексті адаптація нових понять виконує не лише комунікативну функцію, а й допомагає створювати новий публічний дискурс, у якому поєднуються традиційні китайські концепції та сучасні глобальні тенденції. Таким чином, досвід адаптації нових понять у китайських газетно-журнальних виданнях демонструє, що лінгвістичні зміни у медіа є частиною ширшого процесу соціокультурної адаптації до глобального інформаційного середовища.

Як зазначають Карпенко та Животова, суспільство має пристосовуватися до нових ролей у цифровій епосі, і саме лінгвістична адаптація відіграє важливу роль у цьому процесі, дозволяючи новим ідеям та поняттям органічно інтегруватися в медійний простір. Крім того, у дослідженні «Поняття етнічного капіталу: теоретичні основи та операціоналізація» розглядаються теоретичні засади ретрансляції культурного коду в медійному середовищі, що також стосується адаптації нових понять. Отже, адаптація нових понять у медійному середовищі є багатограним процесом, який досліджується з різних наукових перспектив, включаючи лінгвістичну, соціокультурну та інформаційну сфери.

О.М. Галус у своїй дисертації виокремив такі підходи у поясненні (дослідженні) механізмів адаптації: – організмоцентричний, де одиницею еволюції є окремий індивід, а відбору відводиться незначна роль, еволюційний розвиток зовсім заперечувався. Ця концепція еволюції породила помилкові уявлення про перебіг філогенетичних адаптацій, що відбувається шляхом функціонального пристосування або в результаті психічних реакцій індивідів і цілеспрямованості еволюційного процесу загалом; – популяційноцентричний (популяція розглядалася як система взаємопов'язаних індивідів, де вирішальну роль виконує обмін генетичною інформацією між індивідами і внутріпопуляційний добір). Необхідно вказати, що саме генетична інформація забезпечує адаптацію наступних поколінь, яка набута їх пращурами; – біоцентричний. Його сутністю (змістом) є здатність біосистеми до саморегулювання, де проявляється динамічна суперечність понять: причина і наслідок, випадкове і необхідне, внутрішнє і зовнішнє. Так, внутрішні процеси біосистем спрямовані на стабілізацію внутрішнього середовища (гомеостаз) й на неперервну його модуляцію до потреб; – медико-фізіологічний, згідно з яким існує адаптація, яка набувається за індивідуального життя (онтогенезу). Ця адаптація формується в процесі взаємодії з довкіллям і нерідко забезпечується глибокими структурними змінами організму. Набуті в житті зміни не передаються спадково, вони нашаровуються на спадкові ознаки організму, і в сукупності з ними формується індивідуальний облік; – ще один такий, який учений чітко не визначив, але охарактеризував як соціологічний підхід, оскільки вказав, що адаптація є процесом «входження», «вживання» людського індивіда в деяку цілісну систему соціальних зв'язків. Дослідник спирається на бачення О. Г. Морозова та вказує, що адаптація відбувається на двох рівнях: перший (нижчий) – у сфері відносин «організм – природне

середовище» (характеризується біологічними закономірностями, проте знаходиться під впливом соціальних умов, котрі не регулюють стосунків між людським організмом і природним середовищем, але модифікують істотні закономірності цієї взаємодії) і другий (вищий) – у сфері відносин «особистість – соціальне середовище» (характеризується взаємовідносинами особистості й соціуму і відрізняється від біологічної адаптації).

Дослідження «Поняття етнічного капіталу: теоретичні основи та операціоналізація» підкреслює важливість ретрансляції культурного коду в медійному просторі, що безпосередньо стосується процесів адаптації нових понять у китайських газетно-журнальних виданнях. Китайські ЗМІ, як важливий канал комунікації, відіграють ключову роль у впровадженні нових термінів, зокрема тих, що походять із західних мов і культур. Однак цей процес неможливий без урахування культурного коду та традиційних китайських цінностей. У медійному просторі Китаю адаптація нових понять відбувається через ретрансляцію змістів, які узгоджуються з традиційними категоріями мислення та мовними нормами. Наприклад, психологічні терміни, що прийшли із Заходу, такі як self-esteem (самооцінка), адаптуються через відповідники, що відображають китайські уявлення про гармонію та баланс між інь і ян.

Соціокультурний аспект адаптації проявляється у прагненні зберегти автентичність китайської мови та культури шляхом поєднання традиційних термінів із сучасними концепціями. Це відповідає ідеї ретрансляції культурного коду, про яку йдеться у згаданому дослідженні. Китайські медіа використовують калькування, транслітерацію та пояснювальні моделі, щоб зробити нові поняття доступними для місцевої аудиторії, не втрачаючи зв'язку з національною традицією. Інформаційний аспект адаптації пов'язаний із впливом цифрових технологій на поширення нових понять. У

сучасному китайському медійному просторі важливу роль відіграють соціальні мережі (WeChat, Weibo), які сприяють швидкому впровадженню неологізмів та популяризації нових термінів. Завдяки цифровому контенту, включаючи меми, відео та інтерактивні формати, адаптація стає більш динамічною та впливає на створення нових мовних стандартів. Таким чином, адаптація нових понять у китайських газетно-журнальних виданнях є процесом, що включає не лише мовні аспекти, але й соціокультурні та інформаційні фактори. Китайські ЗМІ виконують функцію своєрідного "містка" між глобальними тенденціями та національною культурою, створюючи новий дискурс, що поєднує локальні традиції та сучасні виклики глобалізації. Дані технології значно прискорюють процес появи нових термінів, роблячи їх невід'ємною частиною сучасного китайського дискурсу. Збереження культурної автентичності у процесі адаптації є ключовим завданням китайських медіа. Вони прагнуть до гармонійного поєднання традиційних концептів із сучасними запозиченнями, забезпечуючи ефективне сприйняття нових понять аудиторією. Адаптація нових понять у китайському медійному середовищі є складним процесом, що включає різні лінгвістичні стратегії – від фонетичного запозичення до глибокої семантичної адаптації. Важливу роль відіграє поєднання західних концептів із традиційними китайськими філософськими ідеями, що сприяє ефективному сприйняттю нових термінів аудиторією. На відміну від українців, у китайців яскраво виявляються такі національно-психологічні якості, як жорстка дисципліна, висока залежність від групи, специфічна єдність на основі чіткого розподілу ролей, висока ступінь довіри до думки групи, а також особливий характер співчуття та переживання. Своєрідність історичного, соціально-політичного, економічного та культурного розвитку Китаю вплинула на формування таких рис, як працелюбність, терплячість,

витривалість, завзятість, наполегливість, витримка, холонокровність, спокійність. Китайське прислів'я каже: «Тому, хто не зазнав гіркоти життя, ніколи не доведеться оцінити його солодкість». Невибагливість, помірність, пристосовуваність стали комплексом національного характеру китайців.

Цифровізація та глобалізація суттєво вплинули на швидкість інтеграції нових понять у китайські медіа, сприяючи популяризації термінів, пов'язаних із психологією, соціальними відносинами та саморозвитком. Водночас збереження культурної ідентичності залишається пріоритетом у процесі адаптації, що виражається у прагненні до гармонійного поєднання традиційного та сучасного. Подальше дослідження цього процесу є важливим для розуміння динаміки мовних змін у Китаї та забезпечення ефективної комунікації у глобалізованому світі.

Дійсно, цифровізація та глобалізація стали каталізаторами швидкого поширення нових понять, зокрема з галузі психології, соціальних відносин та саморозвитку. Ось мої думки з цього приводу, підкріплені фактами:

- прискорення інтеграції нових понять це означає, що Інтернет та соціальні мережі відкрили китайському суспільству доступ до глобальних інформаційних потоків. Це сприяє швидкому поширенню нових термінів та концепцій, які раніше були обмежені академічними колами; популярність онлайн-курсів, вебінарів та подкастів, присвячених психології та саморозвитку, також сприяє популяризації відповідної термінології.
- збереження культурної ідентичності свідчить про те, що китайська культура має глибокі традиції, пов'язані з філософією, етикою та соціальними нормами. Тому адаптація нових понять відбувається з урахуванням цих традицій.

Китайські медіа часто використовують традиційні філософські концепції, такі як конфуціанство та даосизм, для інтерпретації сучасних психологічних термінів.

Наприклад, концепція «гармонії» (和谐 héxié) використовується для опису здорових міжособистісних відносин та психічного благополуччя.

Важливість цього у полягає у динаміці мовних змін у Китаї, що є складним процесом, який потребує подальшого вивчення. Можемо зауважити, що дослідження показують, що в китайській рекламі часто використовують іменники, такі як "краса" [美丽 měilì], "щирість" [真诚 zhēnchéng], "здоров'я" [健康 jiànkāng], "душа" [灵魂 líng hún] і "любов" [爱 ài]. Рекламодавці використовують ці слова для створення зв'язку з китайською аудиторією, відображаючи їхнє відношення до життя та цінностей. Цифровізація також вплинула на те, що багато західних термінів, таких як "стрес" (压力 yālì), "тривога" (焦虑 jiāolù) та "депресія" (抑郁 yūyù), стали загальноновживаними в китайських медіа.

Процес інтеграції нових понять у китайські медіа є динамічним та багатограним. Він відображає прагнення Китаю до модернізації, зберігаючи при цьому свою культурну ідентичність.

Отже, Лінгвістична адаптація нових понять у медійному середовищі Китаю є складним і багатограним процесом, який активно відбувається під впливом глобалізації та цифровізації. Китайські ЗМІ застосовують різні лінгвістичні стратегії, такі як фонетична транскрипція, калькування і семантична адаптація, для інтеграції нових термінів у мовний простір, зберігаючи при цьому культурну ідентичність. Цей процес дозволяє адаптувати західні концепції до китайських реалій, зокрема в сферах психології, соціальних відносин і технологій, що сприяє кращому розумінню та сприйняттю нових ідей місцевою аудиторією. Водночас, китайські медіа

намагаються зберігати баланс між інтернаціоналізацією термінів і традиційними культурними нормами. Важливу роль у цьому процесі відіграє також цифровий контент, зокрема соціальні мережі, які допомагають швидше впроваджувати нові поняття та популяризувати їх серед молоді. Китайські ЗМІ виконують роль "містка" між глобальними і локальними тенденціями, створюючи новий публічний дискурс. Подальше дослідження цих процесів є важливим для розуміння адаптації мовних змін у медіа та їх впливу на суспільство.

Висновки до другого розділу

Модернізація психологічної термінології в китайських ЗМІ є відображенням глибоких змін у суспільстві, які зумовлені як внутрішніми трансформаціями, так і глобальними впливами. Цей процес передбачає не тільки оновлення лексики, але й адаптацію нових психологічних концепцій, що з'являються на західних теренах, до китайського контексту, з урахуванням специфіки культурних, соціальних та економічних умов країни. Одним із основних чинників, що спонукає до змін у психологічній термінології в китайських ЗМІ, є глобалізація. Вона призвела до активного обміну ідеями та знаннями між різними культурами, що включає і психологічні теорії та методи. Особливо помітним є вплив західної психології, зокрема концепцій, пов'язаних з емоційною інтелігентністю, психічним здоров'ям, стресом і депресією. У результаті, у китайському медіапросторі з'явилися терміни, які раніше не були властиві для традиційної китайської культури, такі як "депресія", "стрес", "психічне здоров'я", "емоційна стабільність". Введення таких понять стало важливим кроком на шляху до більш відкритого обговорення психології. Але впровадження нових термінів і концепцій не є простим перенесенням західних ідей. Це потребує глибокої адаптації до культурних традицій і соціальних умов Китаю. У китайському суспільстві існують глибоко вкорінені уявлення про колективізм, соціальну гармонію та важливість родинних зв'язків. Це впливає на те, як люди сприймають психічне здоров'я, а також на те, як модернізація психологічної термінології в Китаї не обходиться без викликів. Одним із головних є збереження національної ідентичності та культурних особливостей у процесі введення західних термінів. Зокрема, важливо уникати надмірної уніфікації термінів, яка може призвести до

знецінення традиційних уявлень про психічне здоров'я. Крім того, є певний спротив з боку частини населення, зокрема старшого покоління, яке сприймає нові психологічні концепції як чужі й незрозумілі. Більше того, через недостатній рівень психологічної обізнаності в деяких регіонах Китаю, терміни, пов'язані з психічним здоров'ям, можуть бути неправильно зрозумілі або стати джерелом стресу, якщо не буде правильно донесена інформація про їх значення. е, як психологічні терміни повинні бути введені в медіа. Одним з таких прикладів є адаптація концепції "емоційної інтелігентності" (EQ). У Китаї важливість сімейних зв'язків і колективних відносин часто є пріоритетом, тому нові терміни часто акцентують увагу на емоційній стабільності не тільки на рівні індивідуума, але й в контексті соціальних і сімейних взаємин. Зокрема, публікації в китайських ЗМІ часто наголошують на важливості підтримки емоційного здоров'я через родину, що є частиною китайської культурної традиції. чних проблем у суспільстві. За даними численних досліджень, в китайських ЗМІ за останні два десятиліття значно збільшилась кількість публікацій, які стосуються теми психічного здоров'я та емоційної підтримки. Особливо це стосується соціальних медіа, де психологічні терміни поширюються серед широкої аудиторії. Більше того, численні китайські інтернет-платформи, такі як WeChat, активно використовують ці терміни в своїх публікаціях, надаючи інформацію, яка допомагає людям зрозуміти та звернути увагу на важливість психічного благополуччя. Подальші дослідження у цій сфері сприятимуть глибшому розумінню мовних процесів, що відбуваються під впливом глобалізації, та розробці ефективних стратегій для адаптації нових термінів у межах китайської мовної культури.

ВИСНОВОК

Модернізація психологічної термінології в китайських газетно-журнальних виданнях є важливим етапом в еволюції суспільного дискурсу щодо психічного здоров'я та психології в цілому. Цей процес тісно пов'язаний із глобалізацією та інтеграцією західних психологічних концепцій у китайську медіапрактику, що стало особливо помітно в останні десятиліття. У китайських ЗМІ активно з'являються терміни, пов'язані з депресією, стресом, емоційною інтелігентністю та психічним здоров'ям, що раніше не мали значного поширення у китайському контексті. Одним із найбільших впливів на модернізацію термінології стало впровадження західних моделей психології, таких як когнітивно-поведінкова терапія та концепція психічного здоров'я як важливого аспекту загального благополуччя людини. Наприклад, у газетах, таких як People's Daily та China Daily, стали регулярно з'являтися статті, що описують різні аспекти стрес-менеджменту та профілактики психічних розладів. Це відображає зміну в суспільній свідомості, де поняття психічного здоров'я починають трактуватися не лише як проблема індивідууму, але і як важлива частина загального добробуту нації. Крім того, модернізація термінології дозволяє більш точно передавати складні психологічні явища, що виникають у сучасному швидко змінюваному світі. Термін "емоційна інтелігентність", наприклад, активно використовується у китайських виданнях, таких як Global Times, для опису здатності людини управляти своїми емоціями та взаємодіяти з іншими людьми на емоційному рівні. Однак цей термін, впроваджений західною психологією, має бути адаптований до культурних традицій Китаю, де значну роль відіграють колективізм та соціальна гармонія. Це створює виклик у застосуванні термінів, що можуть мати різні

культурні конотації. Важливим аспектом є і той факт, що більшість сучасних психологічних термінів, таких як "стрес" чи "депресія", не мали прямого аналога у традиційній китайській медицині або філософії, що призводить до певних складнощів у їх адаптації. Наприклад, концепція депресії, яка в західній психології визначається як психічний розлад, у китайській культурі часто трактувалася через призму фізичних хвороб або емоційного "небалансу". Це вимагає від китайських медіа значних зусиль для пояснення та адаптації цих термінів. Завдяки глобалізації, сучасні китайські ЗМІ активно залучають міжнародних експертів, що допомагає вдосконалити термінологічну базу та зробити її більш точною і зрозумілою для читачів. Наприклад, китайський журнал Psychological Science регулярно публікує дослідження, які використовують західні терміни, адаптуючи їх до китайської реальності. Одночасно ці публікації демонструють, як ці концепції можуть бути поєднані з традиційними китайськими уявленнями про здоров'я та гармонію. Модернізація термінології також важлива для розширення обізнаності китайського населення щодо психічного здоров'я. У 2019 році національний медіапроект, започаткований Міністерством охорони здоров'я Китаю, включав публікації в основних газетах та журналах, що популяризували терміни "психологічне здоров'я" і "емоційна підтримка". Це дозволило значно знизити стигму навколо психічних розладів і сприяло збільшенню звернень до психологів серед населення. Проте, попри всі позитивні зміни, процес модернізації термінології також стикається з труднощами. Багато китайців, особливо представників старшого покоління, все ще не сприймають психічні захворювання як серйозні проблеми, що вимагають лікування, а радше як соціальний сором. Тому, навіть при сучасних термінах, китайські ЗМІ повинні продовжувати свою роботу з підвищення обізнаності та боротьби зі стигмою, що оточує психічне

здоров'я. Важливим кроком у модернізації термінології є також створення нових термінів, які б відображали специфіку китайської культури. Так, у 2020 році Китайська академія соціальних наук запропонувала нову термінологію для опису стресу та тривожних розладів, яка враховує культурні особливості, такі як роль сім'ї та колективізму в соціальних відносинах.

Це сприяє тому, щоб терміни ставали більш прийнятними і зрозумілими для китайської аудиторії.

Також, слід зазначити, що, модернізація психологічної термінології в китайських газетно-журнальних виданнях є необхідним кроком для розвитку психології в країні. Вона дозволяє сприяти розвитку психічного здоров'я, усуненню стигми та розширенню знань населення про важливість емоційного благополуччя. Хоча цей процес потребує певного часу та зусиль, він є важливим фактором для забезпечення кращого соціального середовища та підвищення рівня якості життя громадян Китаю. Отже, сучасні тенденції модернізації психологічної термінології в китайських ЗМІ є результатом комплексного впливу глобалізації, цифрових технологій та внутрішніх мовно-культурних процесів. Глобалізація сприяє активному проникненню західних психологічних концепцій у китайський медіапростір, що зумовлює запозичення термінів, таких як "коучинг" або "емоційний інтелект", та їх адаптацію відповідно до культурних особливостей країни. Цифрові технології, зокрема соціальні мережі та онлайн-платформи, прискорюють поширення нової лексики та сприяють популяризації психологічних термінів серед широкої аудиторії. У популярних газетно-журнальних виданнях Китаю простежується тенденція до поєднання традиційної термінології з сучасними запозиченнями, що дозволяє забезпечити легке сприйняття нових понять читачами різних поколінь. Водночас особливості китайської мови, такі як

ієрогліфічна система та аналітичний характер, обумовлюють застосування різних лінгвістичних стратегій адаптації, серед яких виділяють фонетичну транскрипцію, калькування та семантичну адаптацію. Лінгвістичне осмислення нових понять відбувається через їх співвіднесення з традиційними китайськими категоріями, такими як “ци” та “їнь-ян”, що сприяє гармонійному впровадженню нових термінів у суспільну свідомість. Китайські ЗМІ відіграють важливу роль у цьому процесі, виконуючи функцію посередника між традиційними уявленнями та сучасними науковими підходами до розуміння людської психіки. Завдяки поєднанню західних і традиційних концепцій формується унікальний медіадискурс, що відповідає потребам сучасного китайського суспільства. Таким чином, модернізація психологічної термінології в Китаї є динамічним процесом, що поєднує запозичення, адаптацію та творчий переосмислення понять відповідно до національного контексту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Dong T. The Analysis of Pragmatic Presupposition in English News Headlines. Hebei, 2016. 295 p
2. Срібняк І. Газетно-журнальна періодика в Китає: становлення, інформаційне забезпечення, основні тенденції розвитку // Пути Поднебесной. Сб. науч. трудов. Вып. II. / Ред. кол. А.Н.Гордей (отв. ред.), Лу Гуйчэн (зам. отв. ред.) [и др.]. – Минск: РИВШ, 2011. – С.396-402.
3. Ісаєва Н. Особливості формування гендерної термінології в сучасному китайському літературознавстві // Філологічний журнал. – [2019]. – № [74/4].
4. Фейербах Л. Избранные философские произведения. Т. 1-2. М., 1955. Т. 2. 942 с.
5. Феномен // Вікіпедія – вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Феномен>. (дата звернення 25.01.2025 р.).
6. Философская энциклопедия : в 5 т. / глав. ред. Ф.В. Константинов. М. : Советская энциклопедия, 1960–1970. Т. 3 : Коммунизм - Наука / редкол.: В. Ф. Асмус [и др.]. 1964. 588 с
7. Фэн Ю-лань. Краткая история китайской философии. СПб. : Лань, 1998. 356 с.
8. Цзянь Чунсінь. Формування особистості у дискурсі китайської філософської думки: філософсько-історичний аналіз : дис. ... канд. філос. наук : 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії». К., 2013. 221 с.
9. Чорна Л.В. Ідеал як соціокультурний феномен у дискурсі модерну та постмодерну : дис. ... док. філос. наук : 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії». К., 2017. 453 с.

10. Зражевська Н., Нові медіа і нові форми комунікації в медіакulturі. Актуальні питання масової комунікації, Київ 2013, № 14, с. 70-75.

11. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях / В. Л. Зливков, С. О. Лукомська, О. В. Федан. – Київ : Педагогічна думка, 2016. – 219 с.

12. Zhang, L., & Li, J. (2021). Linguistic Adaptation of Psychological Terms in Chinese Media. Beijing University Press. (дата звернення 24.01.2025 р.).

13. Wang, Y., & Chen, X. (2020). Traditional Concepts in Modern Chinese Psychology. Journal of Chinese Linguistics, 45(2), 123-140.

14. Цао Цзін Типовий художній образ «юнака, котрий перебуває в пошуку» у повісті Лу Яо «Доля». Мова і культура. 2020. Вип. 22. Т. IV(199). С. 108–116.

15. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: навчальний посібник / А. О. Капелюшний. – Львів: ПАІС, 2005.– 304 с.

16. Технологія газетно-журнального виробництва: навчальний посібник / С. Ф. Гавенко, З. М. Сельменська, Л. Й. Кулік, І. М. Назар. – Львів: Українська академія друкарства, 2009. –304 с.

17. 钱理群。与鲁迅相遇。北大演讲录之二。生活·读书·新知三联书店。2018年。325 页。(дата звернення 24.01.2025 р.).

18. 钱理群 何怀宏：“国家”中的“国民性”。鲁迅为什么终生关注国民性？ URL: <https://www.aisixiang.com/data/71378.html>. (дата звернення 24.01.2025 р.).

19. 钱理群：如何对待从孔子到鲁迅的传统。如何看待孔子和鲁迅的关系URL: <https://www.aisixiang.com/data/14393.html>. (дата звернення 24.01.2025 р.).